

GORE SRCA

«Pogledaj, Gospodine, na svoj zavjet i duše ubogih svojih ne zapusti do kraja. Ustani, Gospodine. I sudu moju pravdu... ne saboravi vapaj onih, koji Tebe lišu.» (Pa 73, 29).
Iz Ulice doznajete sv. Miso

VJERSKI TJEDNIK

GOD. VI.

ZAGREB, 12. KOLOVOZA 1951.

BROJ 33.

UČITELJEVI APOSTOLI

U knjigama Kraljeva u Starom Zavjetu govori se o »Sinovima proroka«. To su bili prijatelji i učitelji Ilje i Elizeja, koji su s njima jednako mislili. Evanđelje nas izvještuje o učenicima Ivanovim. Pod njima se razumije, da je Preteča Gospodinovo oko sebe sakupljao mladiće i muževe, koje je poticao i naveo na sveti način života. A možda ih je izobrazio i za propovjedničke pokore. U tom je nasljedovao primjer židovskih pismoznaca, koji su se jako ponosili s krugom svojih nadarenih i znanja željnih učenika. Oni su od njih naučili tankočutnost i prepednost u pravnim i zakonskim pitanjima.

Isto tako vidimo u najužoj okolini Bogočevjeka u godinama Njegovu naučavanja dvanaest muževa, koje On zove »Apostolima«. S njima je jeo i pio. S njima vodio posebne razgovore. Njima je tumačio tajne i nejasne riječi, koje nije puk razumio. Oni su bili rjenica oka Njegova t. j. Njegove ljubavi i brige. Već im je zadaću namijenio. Oni treba da svjedoče pred narodima i plemenima ono, što su vidjeli i čuli. On će im dati moć i dostojanstvo i poslati ih u svijet kao učitelje božanske istine, djelatelje Sakramenta i nositelje crkvene vlasti.

Nije to bila mala zadaća: otkriti ovu dvanaesticu iz židovskoga tla i predati ih kraljevstvo Novoga Zavjeta. Bili su odrasli, a nisu više bili djeca. Ili su kao i njihovi zemljaci putem zemaljskih mesijanskih nada i podlegli su mnogobrojnim židovskim predrasudama.

Činilo im se nemogućim i nevjerojatnim, da se može osnovati veliko kraljevstvo, koje bi obuhvatalo cijeli svijet, i kojega bi osnovao silan promišljeni duh i sastavila neobično jaka snaga. I to još da postojiti stotinama godina. Doista se takovo što još nije uspjelo u povijesti. Kad je umro Aleksandar Veliki, potukli se na njegovu grobu najvot vojskovođe, koje je on još na samrtni držao na okupu, i raskomadali njegovo silno carstvo. A sada su ovi slabiji Apostoli imali osnovati svjetsko kraljevstvo Kristovo.

Učenjaci, filozofi, vojskovođe mogu oko sebe okupljati učenike. Ali ne mogu nikoga naći, koji bi sebi prisvojio misao i tajne njihova duha i poslije ih nadoknadio. Nijedan uzgojitelj nije još imao među svojim gojenicima nijednoga, za koga bi mogao ustvrditi, da je duh njegova duha i srce njegova srca. Pa i to baš nije bilo, da bi neki otac ovjekovječio svoj odlični duh u svojoj djeci i unucima. Iskustvo to ne potvrđuje. A to baš čini Bogočevjek. On hoće da apostoli budu baštinići Njegova duha i Njegova Srca. I On hoće da to budu ona dvanaestorica,

koje je odabrao iz sredine širokih slojeva običnih i prosječnih ljudi. Sa slabima hoće izvesti velika djela.

Niti potpune tri godine ne stoji Učitelju na raspolaganje u tu svrhu. Od one tri godine svoga javnoga djelovanja mnogo je sati i dana upotrijebio u druge svrhe.

Pa i poznavanje Spasiteljevo su Apostoli sasvim drukčije shvatili, nego li je On htio. Rekao im je: »Podite za mnom, učinit ću vas ribarima ljudi« (Mt. 4, 19). A oni su mislili, da je On onaj, koga je Ivan slavio kao iščekivanje Izraela i da će kao takav kupiti oko sebe učenike, koji će s njim raditi. Ali nisu shvatili, da je On Bog ili su o tomu imali neki nejasan pojam i slabu, tek neku slutnju. Oni su držali kao i drugi Židovi, da je On sin Josipov. Ako je On Mesija i postane kralj Izraelski, onda su si oni proricali sjajna mjesta u Njegovu kraljevstvu.

Apostoli su slušali nauku Učiteljevu. Gledali su mnogobrojna čudesa. I oni su zbog toga bili duboko zahvaćeni kao i drugi narodi. Mislili su da je u tom Čovjeku doista nešto izvanredno i nadljudsko. Nijedan prorok Staroga Zavjeta nije Ga dostigao. On je bio nedostiživ. I zato je njima sve jasnije postajalo, da je On više nego običan čovjek.

Spasitelj nije dao, da Ga odmah upoznaju kao Sina Božjega. On nije htio nikakvih preskakivanja ni u čemu. On hvali, obrađuje, potiče, koristi, ispravlja, prijeti. Ukratko On obrađuje duh svojih učenika i pripravlja njihovo srce da prime pravu, potpunu vjeru.

Umnožio je najprije čudesnim načinom kruh na Genezaretskom jezeru, a onda je tek navjestio u Sinagogi u Kafarnaumu, da od Boga dolazi i da će svoje tijelo i krv dati ljudskoj duši za hranu. A mnoštvo, koje Ga je dan prije htjelo učiniti kraljem, pada poslije toga Njegova obećanja u uzbuđenje i smetenost. Njima je taj govor tvrd i neshvatljiv. Oni hoće da se s Njime »bog toga prepiru«. A kad Spasitelj ostaje čvrsto i nepokolebivo kod svojih riječi, odvrću se od Njega i ostavljaju Ga. Sv. Pismo izvještuje, da je Krist govorio: »Ja sam kruh živi, koji sam s neba sišao. Ako tko jede od ovoga kruha, živjet će do vijeka; i kruh, koji ju ja dati, tijelo je moje za život svijeta... Ovo reče, kad je učio u zbornici, u Kafarnaumu. Tada mnogi od učenika Njegovih, kad su to čuli, rekoše: Tvrd je ovo govor, i tko ga može slušati... Otada mnogi od Njegovih učenika otpuštise, i nisu više išli s Njime. Tada reče dvanaestorici: Ne čete li vi da otiđete? Odgovori Mu Simon Petar: Gospodine, kome ćemo ići? Ti imaš riječi vječnoga života. I mi smo vjerovali i znamo, da si Ti Svetac Božije (Iv. 6, 49—70).

Ovo je bio dan velike kušnje za Apostole. Sto će dakle učiniti. Hoće li Učitelju vjerovati ili Mu odreći vjeru i od Njega se udaljiti. I oni se odlučise za Učitelja riječima: »Gospodine, kome ćemo ići? Ti imaš riječi vječnoga života. I mi smo vjerovali i znamo, da si Ti Svetac Božije.

ASSUMPTA

(Uz prvu dogmatiziranu Veliku Gospu)

<p>I.
Ko ajsan biser na suncu vatrenog svoda
Zaplamsa divna u Svetoj Godin' spase
Dogma Assumptę, nebeskog Kraljice kora
I Bogo-Majke, Djeve i Zvijezde mora.</p>	<p>II.
Divna su bila čudesa Godine Svete,
Drugulje gledale oči ljudskoga roda;
Ali bez takmaca stoji nasa dogma Assumptę
Ko ajsan biser na suncu vatrenog svoda.</p>
<p>III.
Čekamo svi je napetom dušom ko dječa,
Vapismo za njom žarko, iz punoga glasa.
I ne bi srca radesti kraja, kad ona
Zaplamsa divna u Svetoj Godin' spase.</p>	<p>IV.
I vrdjivi Krist, Petrove lađe kormilar
Studentog prvog — vječnost upamtit
ga mora —
Otvara usta i — gledaj izlaz sud:
Dogma Assumptę, nebeskog Kraljice kora.</p>

V.
Zadrhta Srce Pape, blakupa i klera,
Vjerska svjga — štavog misljenog
tjela,
I neba: anđela, čjelog sveatškog zbora
I Bogo-Majke, Djeve i Zvijezde mora...

DJELOVANJE KRŠĆANSKOG UFANJA

Kršćansko ufanje u vječno blaženstvo uljeva hrabrost i revnost u izvršivanju božanskih zapovjedi i u težnji za kršćanskim savršenstvom. Strah ima svojstvo, da steže srce, priječi djelatnost duha, pa čak i tjelesne pokrete. Nada, koja duši daje poleta, ima protivno djelovanje. Oduševljava nas za dobro, za kojima težimo te k njima iakoćom kao na krilima letimo, a djeluje i na tjelesne sile, da lako služe za vječnu svrhu. To uči svakidašnje iskustvo. Ništa nam ne daje više poticaja za velike stvari, nego jaka nada. Nada za dobrotom tjera trgovca na uzburkano more, gdje prkosi vjtru i valovima. U nadi za pobjedom srta vojnik u pogubnu bitku. Želja i nada za znanjem, bogatom žetvom potiče učenjaka, seljaka, da podnose svakojake patnje. Ako dakle očekivanje zemaljskih dobitaka ima toliku snagu, ne će li u nadi u vječna i neizmjerena dobra imati snagu, da nas oduševi za ispunjenje božanskih zapovjedi, i da nas osposobi, da podnesemo sve i žrtvuemo sve u težnji za savršenstvom? Tko nema veliko povjerenje u Boga, nema napusti nadu, da će napredovati i kreposti.

U povijesti franjevačkog reda čita se o jednom mladom redovniku uglednog roda, da je u vremenom zapao u mlakost i napokon odložio, da radi strogom samostanskom životu svuđe redovničke odjelo. Tada vidi u snu sv. Franju i sv. Antuna, kako u društvu drugih redovnika i u sjajnom odijelu uvode jednog umrog brata u nebo. Kad se iza toga probudio, osjetio je: da se sasvim promijenio. Potpuno je nestalo nesklonosti prema strogim pravilima i pokori. Težnja i nada za jednakoim srećom obuzela mu je dušu. Odsad mu je bilo slatko: mrtvenje, poslušnost, samoča i molitva. I na njemu se eto očitovalo, da ništa ne potiče toliko na savršena djela, koliko čvrsta i živa nada.

Kršćansko ufanje pruža najizlje čovjeku utjehu i radost. Sv. apostol Pavlo piše Rimljanima: Budite veseli u nadi i u poslanici na Hebreje: da čemo imati jaku utjehu mi, koji smo se prihvatili nade. Nije čudo, da nada u vječna dobra pruža toliko utjehu, kad nam već nada u vremenita dobra pripravlja najveću utjehu. Bolešnik na svom patničkom krevetu čuti utjehu, kad pomisli, da mu se vraća zdravlje. Kaznjениk se u svojim okovima veseli, kad se sjeti, da će skoro biti pušten na slobodu. Zato još s većim pravom pjeva apostol: Neka se vesele svi, koji se ufaju u Te Gospodine! Sv. Augustin dobro opješa: Sada imamo da radimo, plod će kasnije doći. Ali radi nade trud postaje ugoda i razveseljuje srce. Kad su upitali nekog pobožnog pustinjača, kako može da bude kraj svog strogog života tako veselo, odgovori: Malo tadan otvar mojoj otvori gore, kroz koji vidim nebo, začuđuje mi sve.

Kršćansko ufanje daje napokon snagu, da lako podnosimo patnje svake ruke. Nikad se jasnije ne opaža slabost ljudske naravi, nego li usred patnja, osobito ako su teške, bilo što ih je mnogo, bilo što dugo traju ili su opasne za život. Tu treba velike snage, da im ne podlegnemo, a takovu snagu daje kršćansko ufanje. Ono nam širi srce, hrabri nas i odgoni svaku tugu. Njime je sv. Pavlo jačao kršćane, kad im je pisaо: Dok s Kristom trpimo, s Njim čemo biti i proslavljeni. Trpljenja sadašnjega vremena nijesu ništa prema slavi, koja će se objaviti u nama.

Ta je nada jačala mučenike, da su mogli sve muke hrabro podnijeti. S tom nadom je jačala majka Makabijaca svoje sinove, dok su umirali. Tu nadu je stavio Krist u srce sv. Štepana, kad je imao da za Njega doživi desne smrti. Vidim nebo otvoreno i lausa s desne Boga.

XIII. NEĐJELJA PO DUHOVIMA

12. kolovoza 1951.

U današnjem sv. Evanđelju (Luka 17, 11-19) čujemo, kako je Isus izliječio deset govataca rekavši im, neka se idu pokazati svećenicima. Na putu su se ošestili i jedan od njih, Samaritanac, vratio se i zahvalio Isusu. Isus je prokorio ostale, što je Isus povratio i ne zahvalio Bogu nego samo ovaj tudinac.

I. Gubavac je slika grešnika. Griješnik okužuje dušu, kvartir joj su dobra naguća, otima joj ljepotu i čistoću, i čini je ružnom, nakaznom i ogavnom u očima Božjim. Griješnik čini čovjeka neprijateljem samome sebi, bližnjima i Bogu. Grešnik gubi sveti znak Božji, gubi ljepotu dvorata Božjeg, lišava se božićne nade, ostrašuje svoju dušu i čini sve, da je upropasti i strovali u pakao. Zato je grešnik sam svoj neprijatelj. A bližnjemu ikodri grešnik svojom lakomskom, pohotom, srdžbom, ohološću i drugima porocima, a zlim primjerom kuži sve oko sebe. Prije, jer se diže protiv Njega i Njegove volje. Griješnik je dakle veliko zlo, pogibeljno duši i ogavnije, nego li je guba na tijelu. Zato moramo nastojati, da se što prije očistimo od grijeha i da pazimo, da se u nj više ne povratimo.

II. Deset govataca imalo je Isusa u sebi i želji ozdravljenjem, i imalo je veliku vjeru u Njegovu moć, da ih i čudom može ozdraviti. Da li mi kao grešnici toliko težimo za ozdravljenjem? III. odlazeć dane, tjedne i mjesece, te ne marimo da se od gube grijeha očistimo. Kad oboliš ili pedneš u kakovu pogodu za zdravlje, hriš ljekniku, ne plašiš se troška i trme, samo da te oslobođi. A za zdravlje duše, o kome ovisi vječni život, tako malo mariš?

3. Idite i pokazite se svećenicima. Ovi su ih nakon pregleda proglašivali zdravima. Ovim riječima upućuje Isus nas grešnike k svećeniku i njegovu duhu, da mu pokazemo i ispodjemo svoje grijeha, da nas od njih odriješ i proglasi zdravima i čistima. Poslušajmo Isusa i idimo brzo k svećeniku, da se riješimo svoje duševne gube.

4. Vratilo se samo jedan, da se zahvali i to Samaritanac, a drugi su ostali. Takav je što uvijek. Ono puta se rodaci, zemljaci i susjedi pokazuju najnevažnija za dobročinstva, a tudinci, koji nas se ne tiču, i koji u od nas malo primili, mnogo nam zahvaljuju. Ne brojimo se među nezahvalnike! Svaka je zahvala nova preporka i daje pravo na novu molbu.

NA OVOGDINJEM SASTANKU predstavnika internacionalne katoličke organizacije akademičara »Pax Romana« sudjeluje preko 200 delegata iz skoro svih zemalja svijeta. Glavna tema, o kojoj se raspravlja, glasi ovako: Misli i akademski život.

Sv. KLARA

Dok ju je majka još nosila, čula je u mesneti glas, da će roditi svjetlo, koje će raspršiti mnogo tmine. Zato, kad se rodila u Asizu 16. srpnja 1194., dala joj je ime Klara, što znači Svjetlota. Rodila se sa smiješkom. Kao dijete nikada nije plakala. Čuvala je suze, da ih nje pred nogašna raspetoga Spasitelja. Od rane se obojevala Bogu. Kad se pojavio »gigant velikoga Kralja«, strošanak Franjo Asiški, povjerila se njegovu vodstvu. Na Cvjetnicima 18. ožujka 1212. obukla je najvećanjim haljinu i zavijec ostavila roditeljsku kuću. U crkvi sv. Marije Andeoske srazila otac Franjo pred svojim redovnicima odrezao joj je kosu, obukao u grube nepopustivo je bio i drevno u samostan Benediktinki. Tako je bio položen temelj drugoga franjevačkoga reda ili reda siromasnih gospoda — Klarisa.

Zauzab u roditelji mišom i silom nastojali izvući Klaru iz samostana. Dva tjedna iza koja pobjebla je od kuće u samostan i Klarina sestra Agneza. Ljudi rođaci tukli su je i silom htjeli odvući iz samostana, ali im nije uspjelo. Asiški biskup je na molbu sv. Franje odredio za sestre samostan kod crkvice Sv. Dampjana, koji je tako postao kolegijum Klarisa. Oko sv. Klare skupilo se mnogo djevoja sa svih strana. Sv. Franjo im je izabrao za glavaricu sv. Klaru. Ona je vršila 42 godine tu službu kao duhovna majka svoje djece. Neopostavno je bio i pravila toga reda, zajedno s kardinalom Hugolinom, kasnijim papom Grgurom IX., a potvrdio ih je Inocent IV.

Središte Svetičina života bio je Spasitelj u presvetoj Euharistiji. Tu je najviše vremena poroboravila. Poznato je čudno oslobođenje samostana sv. Dampjana. Kad su na nj navali Saraceni, uzela je sv. Klara s posudom kruha u kojoj su kuvali sv. Hostije i pošla na vrata prema pljačkalima. Čim su je oni ugledali, razbježali su se na sve strane. Ova se kustodija čuva još i danas. Zato se sv. Klara i slika s njom u ruči.

Duša sv. Klare bila je uvijek zaokupljena zamrtanim mišom. Neopostavno je bio i pravila toga reda, zajedno s kardinalom Hugolinom, kasnijim papom Grgurom IX., a potvrdio ih je Inocent IV. Središte Svetičina života bio je Spasitelj u presvetoj Euharistiji. Tu je najviše vremena poroboravila. Poznato je čudno oslobođenje samostana sv. Dampjana. Kad su na nj navali Saraceni, uzela je sv. Klara s posudom kruha u kojoj su kuvali sv. Hostije i pošla na vrata prema pljačkalima. Čim su je oni ugledali, razbježali su se na sve strane. Ova se kustodija čuva još i danas. Zato se sv. Klara i slika s njom u ruči.

Godine 1253. posrijalo se njezino zdravlje. Papa Inocent IV. posjetio ju je dva puta i dao joj potpuno opreštenje. Kroz 17 dana nije više mogla primati hrane, osim sv. Pričesti. Sazvala

je sestre i blagovoljca ih. Pojavila se blažena Gospa u pratnji Djevice i pozvala sv. Klaru, da je slijedi. Miris je ispunio čelija: Klara je sa smiješkom »upustila svoju veliku dušu 11. kolovoza 1253. Papa Inocent IV. htio je, da se odmah bita sv. Misa u Djevicu i čast sv. Klare, ali je na svjetlo biskupa iz Ostije postupio, da se čita sv. Misa pokojnik. Papa Aleksandar IV. proglasio ju je svetom 26. rujna 1255.

MAGR. FULTON J. SHEEN, nacionalni direktor družbe za propagandu vjere u Sjedinjenim Američkim Državama, imenovan je naslovnim biskupom Cesarate i pomoćnim biskupom newyorkškog kardinala nadbiskupa. Msgr. Sheen je najpopularniji svećenik u SAD-ama i računna se, da on godišnje primi oko milijun pisma, u kojima ljudi traže od njega savjete u raznim, ponajviše vjerskim pitanjima. Samo u ptičanjski braka se računna, da prma prosječno 50 pisma na dan i na ova pisma on uvijek odgovara osobno. Msgr. Sheen je u zadnjih 20 godina napisao 38 knjiga, koje su sv. Djevice i reče: »Kada je vjera čisto, dosadno ponavljanje. Iz dana u dan ponavljate iste molitve, tako, da one gube svaki smisao«. Msgr. Sheen pogleda čovjeka, koji je »djevotku pratio, i upita je: »Tko je ovaj čovjek?« Djevočka odgovori: »Moj zaradnik.« »Je li Vam danas rekao, da Vas volim?« »Isto, a što s time hoćete?« »Je li Vam rekao, kako ljubav, prekjučer i ostalih dana?« »Da odgovorit djevojka, »Sve to nema nikakvog smisla«, odgovori msgr. Sheen. »To je samo došadno ponavljanje. Svak dana običašiti istu stvar, to ipak došadno«. Nije prošlo mnogo vremena i ona je djevojka prešla na katoličku vjeru. Msgr. Sheen je 11. lipnja posvećen za biskupa u Rmu.

Misijska enciklika PAPE PIJA XII.

Papa koji treba svršiti

Potrebno je imati na pameti ono, što smo već rekli. Naime, da ono, što se još na ovome polju ima učiniti, zahhtjeva, bez sumnje, ogroman rad i veliki broj mislonara. Napomniemo, da naša brata, koja »vječe u tminama i u sjeni smrti« (Lk. 10, 10) predstavljaju ogromno mnoštvo, koje dostiže milijardu ljudi. Radi toga još uvijek sušavno usrdni udah iz srca ljubljenog Isusa: »I druge ovce imam, koje nisu iz ovog ovcnjaka, i one mi valja dovesti i čut će glas moji, i bit će jedno stado i jedan pastir.« (Jv. 10, 16.).

Ima pastira, kao što vam je, postavšava braco, dobro poznato, koji bi htjeli odvesti ovce iz ovog jednog ovcnjaka, za ove jedine ljud spasa. Poznato vam je, kako ova pogjelb postaje uvijek sve veća. Radi toga gledajući pred Bogom ovo beskrajno mnoštvo ljudi, koje još ne pozna istinu Evanđelja, osjećamo svoju neodolžnost i uva potrebu promicanja napornog djela apostolata i spoznajemo, kako je »Nama upućena opomena Pirovika: »Vidi je došadnik, diži kao trubu svoj glas!« (Iz 58, 1).

Na poseban način preporučamo Bogu snjernim molitvama unutarnju mislne lanke Amerike, zaujeli, koje im više manje otvorene pogjelb i zapreke prijetete od strane protukatoličkih sekta.

Na ovom mjestu treba da ukratko ponovimo načela i smjernice, kojima se mora upravljati mislijska djelatnost, kako bi da ono, što je do sada bilo uspjeshno i kako i njidna kaplja njihova znoja i njihove krvi ne bi bila izgubljena.

Na prvom mjestu treba shvatiti, da je na vrlo velik i uzvišen zadatku pozvan onaj, koji se po nesbekom nadahnuću osjeća pozvan, da u dalekim mislijskim krajevima naučava istinu Evanđelja i kršćanske kreposti. On u stvari povećuje Boga svoj život, da bi se Kraljevstvo Božje proširilo sve do krajnjih granica zemlje. On ne traži svoje stvari i nego stvari Kristove (Mt. 23, 11). Na kraju posebnim načnom može na sebe primljeni onu ljepu misao Apostola naroda: »Mi smo dakle poslanici i kmeti Krista« (2. Kor. 2, 20). »U tleju istina, živimo, ali se ne borimo po tleju. (2. Kor. 10, 3).« »Slabima sam bio kao slab, da im ne odobrim (1. Kor. 9, 22). Mislonar treba da smatra drugom domovinom onu zemlju, kojoj dođo svetlost Evanđelja. On u zemlju treba da ljubi dužnom ljubavlju. Prema tome on ne smije tražiti zemaljske nagrade, niti smije tražiti u toj novoj domovini bilo što za svoj narod, odakle je potekao. Ni za svoju redovničku družbu, ali za slavu i dobro (1. Kor. 13, 3).« »Najbolje treba da traži spasa čula. On zaista mora svoju redovničku družbu ljubiti svesrdnom ljubavlju, ali još većom usrdnošću on mora ljubiti Crkvu. On mora biti svjestan, da nikakva stvar ne može koračiti njegovoj redovničkoj družbi ako ona stoji u surprotivnosti s dobrobiti Crkve.

Nužno je ostig toga, da mislonari dok se nalaze u domovini, teže usavršenju u krespostima i što boljem upoznavanju crkvene nauke. Oni moraju treba, da se upote u poznavanje tehničkih i gospodarskih nauka, koje će im znanje biti od velike koristi u mjestima. Oni moraju upoznati jezike, posebno one, koji će im na njihovom mjestu biti potrebni i da se u znanstvenom smislu razumju u medicinu, poljoprivredu i gospodarstvu, povijest, zemljopis i druge srodne nauke.

U KELNU je održan kongres njemačkih katoličkih nakladnika i knjižara. Vjerske je raspravljao o temi: »Katolička knjiga u današnjem vremenu«. Na kongresu je osnovano njemačko društvo katoličke knjige. Kongresu je prisustvovao i kelnski nadbiskup kardinal msgr. Frings.

I sada, kad je za istina proglašena žilankom vjere, zar nije za hrvatski narod utjeha i radost, da je u nj njegovao i posebno još šovanje iskazivao mnogo vjekova prije, nego je postala članicom vjere?

UZNESENJE MARIJINO KOD HRVATA

Iako hrvatski narod spada među manje narode, ipak u štovanju Uznesenja Bl. Djevice Marije ne nebo spada među najveće katoličke narode svijeta.

Još prije, nego je svetkoina Uznesenja Marijina postala općim i zajedničkim blagdanom katoličke Crkve, hrvatski ju je narod svetkovao kao svoj posebni blagdan. Pri njegovu dolasku u sadašnju domovinu, primorski su krajevi pripadajući kraljevstvu rimskog cara. U istočnom pak carstvu štovanje Uznesenja Marijina počelo je u 6. stoljeću, a postalo je općim za cara Mauerija (582.—602.), dok je u zapadnom carstvu uvedeno u Rimu za Pape Sv. Sergija I. (687.—701.), odakle je prošlo na ostale zemlje. Prema tomu, hrvatski su pripadajući kraljevstva u 7. i 8. stoljeću prigrlili i ovu istinu o Uznesenju Marijinu i bogoljubljem je štvali.

Nadalje, već u prva vremena ima u hrvatskim krajevima više znamenitih crkava, koje su bile posvećene Uznesenju Majke Božje na nebo. Tako u 8. stoljeću imamo stolne crkve u Poreču i Puli u Istri, u 9. stoljeću stolne crkve u Splitu u Dalmaciji, u 10. stoljeću stolne crkve u Zagrebu, Senju, Krku i Rabu, pa kasnije u Hvaru i Dubrovniku. Ako uzmemo u obzir, da se je blagdan Pokrovičitelja i Naslovnika stolne crkve slavio u cijeloj biskupiji, onda je jasno, da je još od prvih vremena većina hrvatskog naroda slavila

blagdan Uznesenja Majke Božje kao posebnu svetkovinu. Dodamo li pak, da je u isto vrijeme bilo i više drugih zbornih, župskih i redovničkih crkava, koje su bile posvećene Majci Božjoj na nebo Uzetoj, od kojih neke još i sada postoje — onda će nam biti još ovdjdnije osobito štovanje, koje je hrvatski narod u svojoj starini iskazivao Uznesenju bl. Dj. Marije na nebo.

Ovu svoju pradjedovsku privrženost Uznesenju Bl. Dj. Marije narod hrvatski očuvao je do današnjega dana. To se vidi iz raznih okolnosti i nopolja. Sinčinje, da u hrvatskim krajevima ima 8 pomenutih stolnih crkava posvećenih Uznesenju Marijinu, 2 zborne (u Koturu i na Rijeci) i jedna redovnička provincija, naime franjevačka u Hercegovini. Ima također mnoštvo župskih crkava posvećenih istom otajstvu u svima biskupijama i nadbiskupijama: u zagrebačkoj 29, dakovskoj 3, križevačkoj 5, senjsko-murolskoj 7, krčkoj 4, zadarskoj 11, šibenskoj 9, splitško-makarskoj 16, hvarskoj 6, dubrovačkoj 6, sarajevskoj 10, banjačkoj 4, mostarsko-trebinjskoj 7, apostolskoj administraturi bačkoj 5, banatskoj 2, pazinškoj 3 i riječkoj 1. Osim toga ima redovničkih samostana i općina posvećenih Uznesenju Marijinu 25, od njih franjevačkih 21 (kojih su 12 župa), i benediktinskih 3 i cistercijske. K ovi-ma moramo pribrojiti još 45 crkava, koje su nekod bile redovničke ili žup-

ske, a sad to više nisu. U svima ovim crkvama Uznesenje Marijino slavi se ne samo kao zajednički blagdan cijele Crkve, nego i kao posebni blagdan dotičnoga mjesta i zajednice, redovito učestvujernici iz okolinskih mjesta koja sudjeluju u proslavi crkvenoga koja dotičnoga mjesta.

Ovomu bi trebalo dodati jednu važnu okolnost, naime da među pomenutih crkava, posvećenima Uznesenju Marijinu, ima ih 45, koje su prava svetišta i prošteništa s čudotvornom silom ili kćipom Majke Božje. Za pravu blagdan Uznesenja Marijina u njima drže se peče posebna ili zajednička hodočašća u dotična mjesta, a u južnim krajevima održavaju se procesije s čudotvornom silom ili kipom Majke Božje, uz najveće oduševljenje vjernika koji mogu prisustvovati.

Uz crkve posvećene Uznesenju Marijinu trebalo bi nastrojiti oltare u drugim crkvama, podignute u 6. i 7. stoljeću. Treba također pripomenuti, da su hrvatski umjetnici u prošlosti, a i sadašnjosti, istinu Uznesenja Marijina prikazivali u slikama i drugim umjetničkim proizvodima; da su hrvatski pjesnici o njom pjevali nabožne i pučke pjesme; da ju je hrvatski pučanstvo jedao u svojim kćekćinama, dok su je duhovni pastiri naučavali u propovijedi, dima, pastirskim poslanicama i učenim bogoslovnim knjigama i časopisima.

